

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/297/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114227588
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bianka Gelačiková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1114227588.4

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Bianky Gelačikovej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: U. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave, so sídlom Vazovova 7/A, 816 16 Bratislava, dieťa rodičov: otec - H.. Q. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. XX, XXX XX O., zastúpený AK NIKU & partners, s.r.o., JUDr. Annou Niku, so sídlom Prokopa Veľkého 51, 811 04 Bratislava, a matka - JUDr. J. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, O., t.č. bytom V. XX, XXX XX O., zastúpená AK Mandzák a spol. s.r.o., JUDr. Michalom Mandzákom, so sídlom Zámocká 5, 811 01 Bratislava, za účasti Úradu komisára pre deti, so sídlom Odborárske námestie 3, 811 07 Bratislava, o návrhu otca na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej a zníženie výživného, o návrhu matky na zvýšenie výživného pre maloleté dieťa a o nariadenie výchovného opatrenia, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV, zo dňa 23.04.2018, č.k. 13P/206/2015-819, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutej časti **z r u š u j e** a vec sa mu **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 23.04.2018, č.k. 13P/206/2015-819, zastavil konanie o zverenie maloletej U. Z., nar. XX.XX.XXXX do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov. Zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava I č.k. 1P 181/2013-68 zo dňa 05.02.2014, v časti o úprave styku otca s maloletou U., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec má právo stretávať sa s maloletou každý páry vikend v mesiaci, vždy v sobotu od 14.30 hod. do 18.30 hod. tak, že si maloletú v uvedený deň a hodinu otec prevezme od matky pred jej bytom, v uvedený deň a hodinu otec matke maloletú vráti na tom istom mieste a vymedzený čas stretnutia strávi s maloletou za prítomnosti matky. Zamietol návrh otca na zníženie výživného na maloletú a zamietol návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú. Rodičom nariadil výchovné opatrenie podrobením sa odbornému poradenstvu u psychológa na Úrade práce v Bratislave, v rozsahu 10 hodín za účelom zlepšenia rodičovských zručností a vzájomnej komunikácie o maloletej. Úradu práce v Bratislave uložil povinnosť podať súdu správu o výsledku odborného poradenstva do 30. dní po ukončení terapie rodičov. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie právne zdôvodnil svoje rozhodnutie ust. § 25 ods. 3, § 26, § 37 ods. 2 písm. d/, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine. Konanie o zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov zastavil v súlade s ust. § 29 ods. 1 zák.č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“). Vychádzajúc z vykonaného dokazovania a sledujúc záujem maloletého dieťaťa zmenil posledné súdne rozhodnutie a upravil právo otca stretávať sa s maloletou za prítomnosti matky na každý páry vikend v mesiaci vždy v sobotu od 14.30 hod. do 18.30 hod. Dospel k záveru, že takéto riešenie naplnilo právo dieťaťa na kontakt s rodičom, ktorému nie je zverené do osobnej starostlivosti a právo otca podieľať sa na výchove maloletej. Mal

preukázané, že takáto forma styku s otcom je realizovateľná, keď bude maloletá cítiť istotu v prítomnosti matky a zároveň bude mať priestor na kontakt s otcom. Dal do pozornosti rodičom, aby kontakt realizovali riadne, včas, v klude, bez neurotizácie maloletej, aby bol splnený účel tejto úpravy. Zároveň im dal do pozornosti potrebu riadne komunikovať o maloletej, pre ktorú je veľmi dôležité pochopiť, že rodičia vedia o nej spolu komunikovať. Návrh otca na zníženie výživného zamietol, majúc za preukázané, že nie je v záujme maloletej a že otec má schopnosti a možnosti ďalej riadne platiť výživné v sume XXX eur mesačne. Konštatoval, že otec má vysokoškolské vzdelanie, nemá inú vyživovaciu povinnosť a nezabezpečuje denne, osobne, starostlivosť o maloletú. Výživné neznížil ani na obdobie nezamestnanosti otca, pretože otec sa na plnenie vyživovacej povinnosti zaviazal, s predchádzajúcim zamestnávateľom sa o ukončení pracovného pomeru dohodol a v tomto smere si mal byť plne vedomý, že má napriek všetkému vyživovaciu povinnosť voči maloletej, ku ktorému plneniu sa zaviazal. Zároveň mal preukázané, že otec je zdravý a aj po majetkovej stránke má možnosť doteraz určené výživné riadne platiť. Rovnako zamietol návrh matky na zvýšenie výživného pre maloletú, keď mal preukázané, že nie je v zárobkových možnostiach a schopnostiach otca platiť ani XXX eur v období od 28.04.2015 do 31.08.2016 a ani X.XXX eur mesačne od 01.09.2016, napriek zmenám, ktoré na strane maloletej nastali, keď v septembri 2016 začala navštevovať prípravnú triedu v materskej škole a v septembri 2017 1. triedu základnej školy. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že predmetné zmeny na strane maloletej neumožňujú otcovi platiť zvýšené výživné v zmysle návrhu matky. Konštatoval, že maloletá navštevuje neštandardnú základnú školu a mesačné výdavky maloletej sú z toho dôvodu nadštandardné, avšak o možnosti takéhoto štúdia maloletej sa mali rodičia dohodnúť a nadštandardné výdavky maloletej spolu riešiť, podľa svojich zárobkových možností a schopností. Konštatoval, že podľa výsledkov dokazovania otec maloletej na takéto nadštandardné výdavky maloletej zárobkové možnosti a schopnosti nemá, ak sa tak matka rozhodla, musí tieto znášať sama zo svojho príjmu. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v rámci vykonaného dokazovania nastala potreba nariadenia výchovného opatrenia rodičom. Mal preukázané, že najmenej od októbra 2014 rodičia spolu nevedia riadne o záležitostiach maloletej komunikovať. Výchovné opatrenie nariadil uložením povinnosti podrobiť sa odbornému poradenstvu u psychológa na Úrade práce v Bratislave, v rozsahu 10 hodín, za účelom zlepšenia ich rodičovských zručností a vzájomnej komunikácie o maloletej. Matke dal do pozornosti, že najväčší výdavok maloletej, by mala predstavovať investícia do zlepšenia vzťahu s otcom a v tomto smere by mala matka prehodnotiť svoje tvrdenie, že nemá priestor a čas chodiť na terapie. Mal za to, že zvuková ukážka, ktorú matka predložila súdu ako dôkaz, že maloletá je zo svojho otca v strese a plače, potvrdzuje fakt, že maloletá nemá dobrý vzťah k svojmu otcovi, avšak uvedené dokazuje, že nepriaznivý vzťah maloletej k otcovi sa vytváral postupne v období, kedy je maloletá vo výchove matky. Apeloval na otca, aby svoj prístup k maloletej prehodnotil tak, aby maloletá nemala pocit, že nemá záujem o jej veci a že jej nerozumie. Konštatoval, že otec by mal na zmene vzťahu k maloletej začať intenzívne pracovať za pomoci odborníkov za účelom dosiahnutia výsledku, ktorým by bol kladný, citový a ničím nerušený jeho vzájomný vzťah s maloletou. Vyslovil názor, že rodičia majú možnosť a priestor nariadeným výchovným opatrením realizovať takúto zmenu vzájomného vzťahu maloletej s otcom. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP.

3. Proti výroku rozsudku, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú, podala odvolanie matka maloletej prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Navrhla rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Alternatívne navrhla zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a jej návrhu na zvýšenie výživného na maloletú v celom rozsahu vyhovieť a otcovi uložiť povinnosť poukazovať sumu určenú na tvorbu úspor maloletej v zmysle ust. § 63 ods. 3 Zákona o rodine. Namietala, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom jej znemožnil uskutočňovať patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Mala za to, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázala na to, že napadnuté rozhodnutie jej bolo doručené dňa 04.05.2018 a lehota na podanie odvolania jej uplynie dňa 21.05.2018. Uviedla, že v priebehu konania na súde prvej inštancie došlo ku zmene pomerov na strane dieťaťa, keďže maloletá dňa 01.09.2016 začala navštevovať predškolskú prípravu na celý deň a od 01.09.2017 je žiačkou prvej triedy základnej školy. Zdôraznila, že z dôvodu nárastu výdavkov na maloletú, doplnila návrh na zvýšenie výživného. Poukázala na predložené doklady o platbách za školu, ktorú maloletá navštevuje, v sume XX.XXX eur. Poukázala na ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine a skutočnosť, že zmena školského systému a zmeny týkajúce sa zdravotného stavu sú zmenami odôvodňujúcimi zmenu výšky výživného. Dala do pozornosti ustálenú prax, ktorá vníma začiatok školskej dochádzky, resp. už predškolskej prípravy, ako jeden z objektívnych dôvodov na to, aby bolo výživné na maloleté

dieťa zvýšené. Poukázala na rozhodnutia Okresného súdu Martin č.k. 20P/240/2013, Okresného súdu Prešov č.k. 9C/81/2014 a rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 8CoP/104/2013. Namietala, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď odignoroval podstatnú zmenu pomerov maloletej a rozhodol o jej návrhu v rozpore s ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Zdôraznila, že výživné vo výške XXX eur mesačne bolo určené ešte v čase, kedy maloletá nenavštevovala predškolskú ani školskú prípravu a preto nemôže zodpovedať jej aktuálnym požiadavkám. Mala za to, že súd prvej inštancie rozhodol bez toho, aby zohľadnil pomery rodičov maloletej a školu, ktorú navštevuje, iba automaticky označil za nadštandardnú. Nespochybnila, že ide o školu, ktorú si nemôže dovoliť väčšina obyvateľstva, ale jej štandard a štandard otca maloletej v plnej miere odôvodňuje návštevu maloletej v danej škole ako zodpovedajúcu životnej úrovni rodičov, na ktorej sa maloletá podieľa. Zdôraznila, že v priebehu celého konania poukazovala na vyššiu životnú úroveň. Vyslovila názor, že ak by pred súdom prvej inštancie bola náležite objasnená životná úroveň otca maloletej, bolo by jednoznačné, že dieťa nemá nadštandardnú predškolskú a školskú prípravu. Uviedla, že otec maloletej sa venuje nákladným koníčkom ako je jachtárstvo, poľovníctvo a cyklistika, jazdí luxusným motorovým vozidlom, býva v jednej z najluxusnejších štvrtí Bratislavy. Namietala, že súd prvej inštancie nevyhovel jej návrhom na doplnenie dokazovania za účelom preukázania vyššej životnej úrovne otca tak, ako to upravuje ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine. Postup súdu prvej inštancie považovala preto za rozporný so záujmom maloletej. Namietala nesprávne a nedostatočné vyhodnotenie schopností, možností a majetkových pomerov otca súdom prvej inštancie. Poukázala na to, že otec dobrovoľne ukončil pracovný pomer v spoločnosti Q. H. s.r.o., stal sa nezamestnaným, čerpaný úver vo výške XX.XXX eur nepoužil na rekonštrukciu jeho bytu na Q. ulici v O., ale veľkú časť z neho investoval do domu jeho rodičov na B. ulici, pričom predmetný byt následne predal rodičom hlboko pod trhovú cenu a presťahoval sa k nim. Zdôraznila, že otec nebol povinný úver splatiť naraz, preto podľa jej názoru, bol predaj bytu na Q. účelový. Za nepravdivé považovala tvrdenia o zaťažení bytu vecným bremenom. Vyslovila názor, že otec mohol byť prenajímať a z takto získaných finančných prostriedkov prispievať na výživu maloletej. Konanie otca hodnotila ako vzdanie sa výhodnejšieho zárobku, zamestnania a majetkového prospechu. Mala za to, že súd prvej inštancie neprihliadol na reálne zárobkové a majetkové možnosti otca. Namietala, že súd prvej inštancie v rozpore s vykonaným dokazovaním vychádzal pri rozhodovaní z výšky príjmu otca dosahovanej u nového zamestnávateľa spoločnosti B. A. W., a.s., vo výške X.XXX eur mesačne, a nezohľadnil preukázaný príjem otca vo výške X.XXX,XX eur mesačne netto, uvedený v potvrdení zamestnávateľa. Namietala, že súd prvej inštancie nezdôvodnil v napadnutom rozhodnutí prečo neakceptoval jej tvrdenia o vyššej životnej úrovni otca, resp. prečo nevykonal ďalšie dokazovanie za účelom ich preukázania. Poukázala na dohodu rodičov o výživnom na čas po rozvode, súčasťou ktorej bola i dohoda o ostatných výdavkoch maloletej riešených na základe vzájomnej dohody. Zdôraznila, že otec túto dohodu nerešpektuje a prispieva na maloleť výlučne výživným. Tiež poukázala na to, že otec sa emailom z 02.07.2014 zaviazal, že bude prispievať na súkromnú zdravotnú starostlivosť maloletej, čo doposiaľ neučinil, napriek tomu, že je klientom súkromných zdravotníckych zariadení. Zdôraznila, že otec súhlasil s nástupom maloletej do súkromnej škôlky s výučbou anglického jazyka a teda nemal žiaden problém s prispievaním na úhradu týchto nákladov. Dala do pozornosti, že v čase, kedy maloletá navštevovala základnú školu si otec vyžiadal elektronickú kartu na vstup do tejto školy a požiadal o zaradenie do školského informačného systému. Vyslovila názor, že dané konanie otca možno považovať za konkludentný súhlas s výberom základnej školy, ktorú dieťa navštevuje. Uviedla, že napriek uvedenému sa otec účelovo zbavuje majetku a „naoko“ zhoršuje svoje právne postavenie len preto, aby nebol povinný prispievať na vzdelanie maloletej, pričom ona bola nútená si vziať za týmto účelom dva úvery a je zrejmé, že nebude v jej možnostiach celé štúdium maloletej pokryť prostredníctvom úverov. Mala za to, že postupom a rozhodnutím súdu prvej inštancie je maloletej odopierané vzdelanie primerané jej schopnostiam, keďže maloletá sa už v rámci predškolskej prípravy venovala učeniu anglického jazyka a vďaka základnej škole sa môže dostať na mimoriadnu úroveň, zároveň má početné koníčky a záujmy, ktoré môže rozvíjať. Akákoľvek štátna základná škola by takéto možnosti maloletej neposkytla. Zdôraznila, že pri určení výživného na maloleť dieťa je potrebné prihliadať aj na výkon osobnej starostlivosti rodičov o dieťa, pričom v danom prípade je kontakt otca s maloletou sporadický. Zároveň poukázala aj na výrok napadnutého rozsudku o úprave styku otca s maloletou, navyše v prítomnosti matky. Napadnuté rozhodnutie považovala za nesprávne a nepreskúmateľné z dôvodu, že súd prvej inštancie v rozhodnutí nešpecifikoval náklady vynakladané na maloleť a správne nevymedzil aktuálne pomery otca.

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol prostredníctvom svojej právnej zástupkyne rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť. Nesúhlasil s tvrdením, že súd prvej

inštalácie sa nezaoberal zmenou pomerov na strane maloletého dieťaťa, teda nástupom na predškolskú a školskú prípravu, s poukazom na odôvodnenie napadnutého rozhodnutia. Mal za to, že súd prvej inštalácie zmenu pomerov neodignoroval, avšak vo vzťahu k matkou nastavenému životnému štandardu maloletej, bez jeho súhlasu, vyjadril riadne svoj právny názor. Uviedol, že nesúhlasil s výberom súkromnej materskej škôlky a finančne náročnej základnej školy O. H. W., z dôvodu jeho nedostatočných príjmov. Zdôraznil, že matkou prezentované výdavky na maloletú ďaleko prevyšujú nielen jeho príjmy, ale aj príjmy matky maloletej. Poukázal na vyjadrenie matky na pojednávaní dňa 21.06.2016, kedy priznala, že výdavky na školné v plnej miere uhrádzajú jej rodičia, ktorým to nevadí, pretože sú bohatí. Uviedol, že návšteva súkromnej školy s ročným poplatkom vo výške XX.XXX eur nezohľadňuje životný štandard rodičov, pričom ani matka nepreukázala, že by to jej životný štandard dovoľoval. Dal do pozornosti príjem matky, ktorý činí X.XXX eur mesačne a jej vyjadrenie v odvolaní, v ktorom uviedla, že čerpala dva úvery vo výške XX.XXX eur. Považoval za nezodpovedné správanie matky, ktorá dieťa zapíše do súkromnej základnej školy s vysokým školným, bez súhlasu otca a ktoré nedokáže uhrádzať z vlastných príjmov. Upozornil na to, že výška školného predstavuje sumu XX.XXX eur ročne a jeho príjem činí XX.XXX eur ročne. Za nepravdivé a nereálne považoval tvrdenia o jeho životnom štandarde. Poprel tvrdenia matky o jeho súhlase s predškolskou prípravou maloletej. Uviedol, že dcéru prihlasovali do O. H. W. iba pre prípad, že by nebola prijatá do štátnej materskej škôlky na B. ul. alebo na I. ul.. Matka odmietla podpísať prihlášku na predprimárne vzdelávanie dcéry do uvedených materských škôl a trvala výlučne na súkromnej škôlke. Maloletá bola prijatá do materskej škôlky na I. ul., do ktorej nenastúpila pre nesúhlas matky. Až následne ju matka bez jeho súhlasu zapísala do O. H. W.. Rovnako poprel tvrdenia, že by sa venoval luxusným koníčkam. Uviedol, že nevlastní žiadne luxusné motorové vozidlo, býva v dome svojich rodičov, kde má k dispozícii samostatnú bytovú jednotku, náklady za prevádzku, ktorej si hradí sám. Zdôraznil, že matka nepreukázala svoje tvrdenia, predložila len dôkazy preukazujúce životnú úroveň jeho rodinných príslušníkov, ktorí nemajú voči maloletej vyživovaciu povinnosť. Nesúhlasil s tvrdeniami o dobrovoľnom ukončení pracovného pomeru. Uviedol, že spoločnosťou MH P., v ktorej dosahoval príjem vo výške X.XXX eur mesačne brutto + odmeny, skončil pracovný pomer z dôvodu jej zániku. V spoločnosti MH H. nikdy nepracoval. Jeho príjem v roku 2016 činil XXX,XX eur mesačne netto, v roku 2017 zarábala mesačne X.XXX,XX eur netto. Dal do pozornosti, že vo februári 2018 mu bola vyplatená jednorazová odmena, preto pri prepočte jeho príjmu za tri mesiace došlo k jeho skresleniu. Nesúhlasil s tvrdením matky o nerešpektovaní dohody rodičov. Mal za to, že práve matka, napriek ich dohode, vytvárala výdavky maloletej, o ktorých nevedel, s ktorými nesúhlasil a ktoré nebol schopný hradiť. Hodnotenie jeho správania matkou považoval za znevažujúce a osočujúce. Dal do pozornosti, že na všetky výdavky na maloletú, na ktorých sa dohodli, prispel. Poukázal na to, že pri každom stretnutí s maloletou matka vyberá luxusné reštaurácie a dcéru motivuje k výberu drahých hračiek. Zdôraznil, že vždy mal záujem o zapojenie sa do života dcéry, o participáciu na jej výchove a starostlivosti, vždy sa o ňu zaujímal, preto žiadal o zverenie dieťaťa do striedavej starostlivosti obidvoch rodičov. V dôsledku masívnej manipulácie maloletej matkou sa aktuálne nemôže s dcérou stretávať bez prítomnosti matky, ktorá maloletú traumatizuje a negatívne ovplyvňuje jej ďalší vývoj. Mal za to, že matka zneužila preferenčné postavenie rodiča, vážnym spôsobom narušila vzťah dcéry k nemu, neumožňuje mu podieľať sa na starostlivosti o maloletú a nemorálnym spôsobom využíva tento stav ako jeden z argumentov pre zdôvodnenie nároku na zvýšenie výživného.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že sa pridrižiava svojich doterajších prednesov. Mal za to, že vzhľadom k novým skutočnostiam súvisiacich so zdravotným stavom maloletej, o ktorých matka informovala v decembri 2018, je dôvodné zvýšenie výživného. K vyjadreniu pripojil správu MUDr. P. D., klinicky imuno-alergológ, z 05.12.2018 a potvrdenie o cene obeda pre maloletú (špeciálne celiacké, bezlepkové menu) vo výške X eur na deň. Navrhol rozsudok súdu prvej inštalácie ako vecne správny potvrdiť s prihliadnutím na vek maloletej a jej aktuálne potreby.

6. Úrad komisára pre deti vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že k samotnej výške výživného sa nebude vyjadrovať. Upriamil pozornosť na fakt, že maloletej bola diagnostikovaná histamínová intolerancia, s ktorou súvisia zvýšené náklady na stravovanie. Maloletá má predpísanú diétu, ktorú musí dodržiavať. Žiadal o zohľadnenie tejto skutočnosti v odvolacom konaní a rozhodnutie v záujme maloletého dieťaťa.

7. Matka vo vyjadrení považovala vyjadrenie otca k odvolaniu za klamlivé, bez osvedčenia jeho tvrdení. Dala do pozornosti, že na pojednávaní dňa 23.04.2018 predložila množstvo dôkazov svedčiacich o nadštandardnej vysokej životnej úrovni otca, ktorý odmieta, aby sa na nej podieľala aj jeho dcéra.

Zdôraznila, že spis obsahuje dôkazy o tom, akým honosným životom otec žije, aké majetky užíva. K jeho vysokej životnej úrovni mu pomohla aj masívna medializovaná kauza štátnej spoločnosti MH P., s.r.o., v ktorej pôsobil vďaka svojmu strýkovi a bývalému konateľovi spoločnosti, ako dohadzovač zákaziek firme svojich rodičov H. D., s.r.o. Vyslovila presvedčenie, že na úkor štátu sa obohatili o XXX.XXX eur, kauza sa dostala na parlamentnú pôdu a skupina poslancov poukazovala aj na krivé praktiky Ing. Q. Z., ktorý neváhal porušovať zákony. Podľa jej názoru otec svojím nezodpovedným konaním voči dcére prišiel pod mediálnym tlakom formou dohody o lukratívne platené pracovné miesto a paradoxne mal vyplatené aj odstupné. Mala za to, že otec sa účelovo zbavuje majetku v prospech rodičov, aby mohol odoprieť dcére podieľať sa na jeho životnej úrovni, keď rodičom predal pod trhovú cenu byt, ktorý vlastnil. Poukázala na povinnosti oboch rodičov, na skutočnosť, že otec nemá záväzky, býva takmer zadarmo v luxusnom trojdome v Bratislave na W. u svojich rodičov, ku ktorému nepredložil právny titul, užíva luxusné firemné vozidlo svojich rodičov, aktívne sa venuje nákladným koníčkom, je držiteľom medzinárodného kapitánskeho preukazu na riadenie námornej jachty, držiteľom zbrojného preukazu, vlastníkom viacerých drahých značkových hodínok, či profesionálneho bicykla vrátane nákladov výstroje, nemá žiadne pohľadávky, dcére netvorí úspory, okrem výživného jej neprispieva žiadnym mimoriadnym plnením, ani na zdravotnú starostlivosť, nie je ničím finančne zaťažovaný, je zamestnaný, jeho schopnosti a možnosti sú bezhraničné, avšak nie v prospech jeho dcéry. Znovu poukázala na to, že otec platené školské služby využíva neoprávnene a zneužíva tak ňou vynakladané finančné prostriedky na vzdelávanie maloletej. Mala za to, že otec ako zákonný dedič rozsiahleho majetku jeho rodičov, svoje neobmedzené schopnosti a možnosti využíva len vo svoj prospech. Ďalším podaním matka oznámila, že náklady na maloletú sa zvýšili, keďže má diagnostikovanú atopickú dermatitídu, viaceré alergie, histamínovú a potravinovú intoleranciu, musí dodržiavať náročný diétny program (bezlepková a bezmlieková diéta), užívať vitamíny, mať špeciálnu stravu, bude priebežne kontrolovaná lekárom, poplatok za obedy sa jej zvýšili na X. eur denne, je klientkou zdravotníckeho zariadenia V., a.s. s čím otec súhlasil, výška ročného poplatku predstavuje XXX eur. Uviedla, že otec neprejavil záujem, či empatiu vo veci zhoršeného zdravotného stavu maloletej a nenavrhol žiadnu spoluprácu pri pomoci dcére. Maloletej vznikli náklady súvisiace s nevyhnutnou zdravotnou starostlivosťou o chrup, za ktoré doposiaľ zaplatila XXX,XX eur, pričom nejde o konečnú sumu. Po sanácii chrupu sú dlhodobo plánované nutné kontroly chrupu v trojmesačných intervaloch, za ktoré bude potrebné platiť. Žiadala o zohľadnenie novovzniknutých nákladov vo výške výživného. Za dôvodné považovala, aby vyjadrenie otca k odvolaniu bolo vyhodnotené ako nulité a súd ho nebral do úvahy.

8. Odvolací súd preskúmal vec v napadnutej časti, v ktorej nie je viazaný rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi podľa § 65 a § 66 Civilného mimosporového poriadku (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 379, § 380 a § 378 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP) a dospel k záveru, že odvolanie matky je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti zrušiť.

9. Podľa § 52 ods. 1 CSP strana má právo z dôvodov uvedených v § 49 uplatniť námietku zaujatosti.

10. Podľa § 52 ods. 2 CSP v námietke zaujatosti musí byť okrem všeobecných náležitostí podania uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, kedy sa strana uplatňujúca si námietku o dôvode vylúčenia dozvedela a dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých, ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti podľa prvej vety, súd neprihliada, v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá. Ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužívajú.

11. Podľa § 53 ods. 1 CSP námietku zaujatosti je potrebné uplatniť najneskôr do siedmich dní, odkedy sa strana dozvedela o dôvode, pre ktorý je sudca vylúčený. Na neskôr uplatnenú námietku zaujatosti súd neprihliada, v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

12. Podľa § 53 ods. 2 CSP na opakované námietky zaujatosti podané z toho istého dôvodu súd neprihliada, ak už o nich rozhodol nadriadený súd, v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

13. Podľa § 53 ods. 3 CSP ak sa námietka zaujatosti týka len okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu alebo jeho rozhodovacej činnosti, súd na námietku zaujatosti neprihliada, v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

14. V danom prípade sa odvolací súd zaoberal námietkou zaujatosti vznesenou matkou podaním zo dňa 25.07.2018 proti členkám odvolacieho senátu JUDr. O. F. a Mgr. V. G.. Odvolací súd predložil spis na rozhodnutie o námietke zaujatosti Najvyššiemu súdu SR, ktorý vo svojom stanovisku č.k. 3Nc 1/2018 zo dňa 07.08.2018 uviedol, že vecnému prejednaniu námietky zaujatosti najvyšším súdom u Mgr. V. G. bránil nedostatok zákonnej náležitosti podania bez možnosti odstraňovania vady a u sudkyne JUDr. O. F. je zjavná oneskorenosť námietky zaujatosti podľa § 53 ods. 1 CSP. Vzhľadom na závery Najvyššieho súdu SR a povinnosť odvolacieho súdu zaujať stanovisko k podanej námietke zaujatosti, ju odvolací súd vyhodnotil nasledovne. Z obsahu podanej námietky zaujatosti vznesenej voči sudkyňi Mgr. V. G. vyplýva, že matka namietala jej zaujatosť z dôvodu vzťahu k právnej zástupkyňi otca JUDr. U. K., pričom vo vznesenej námietke nie je uvedená skutočnosť, kedy sa matka dozvedela o dôvode vylúčenia sudkyne Mgr. V. G. z prejednávanej veci. Odvolací súd na danú námietku zaujatosti voči sudkyňi Mgr. V. G. neprihliadal z dôvodu, že v námietke zaujatosti absentuje jedna zo zákonných náležitostí bez možnosti odstraňovania vady podľa § 52 ods. 2 CSP. Navyiac, odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že o identickej matkou vznesenej námietke zaujatosti voči sudkyňi Mgr. V. G. už v tej istej veci, vo veci starostlivosti súdu o maloletú U. Z., nar. XX.XX.XXXX, rozhodol Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 3NcC/15/2015-234 zo dňa 20.03.2015 tak, že sudkyňu Mgr. V. G. z prejednávania a rozhodovania nevyľúčil. Rovnako odvolací súd neprihliadal na námietku zaujatosti vznesenú matkou voči sudkyňi JUDr. O. F., v ktorej namietala jej nesprávny procesný postup. Odvolací súd s poukazom na ust. § 53 ods. 3 CSP vyhodnotil danú námietku zaujatosti ako nedôvodnú, keďže ide o namietané okolnosti, ktoré nielenže nesúvisia s postupom sudkyne v danej prejednávanej veci, ale ani nespĺňajú dôvody pre vylúčenie sudkyne z prejednávania a rozhodovania sporu (§ 49 ods. 1, 3 CSP). Vo vzťahu k matkou ďalším podávaným námietkam zaujatosti voči senátu 11 CoP odvolací súd udáva, že ani v tomto prípade na námietky neprihliadal, keďže ide o námietky týkajúce sa procesného postupu senátu.

15. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesná práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

16. Podľa § 393 ods. 2 C.s.p. v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Ustanovenie § 387 ods. 2, 3 tým nie sú dotknuté. V odôvodnení rozhodnutia senátu obsahuje aj pomer hlasov akým bolo rozhodnutie prijaté.

17. Matka vo svojom odvolaní namietala nesprávny procesný postup a porušenie práva účastníka konania na spravodlivý proces z dôvodu nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia v napadnutom výroku a jeho nepreskúmateľnosť.

18. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Odvolací súd zdôrazňuje, že ochrana princípov spravodlivého procesu na zákonnej úrovni prislúcha všeobecným súdom. Porušenie práva na spravodlivý proces sa môže prejaviť v ktoromkoľvek štádiu konania na súde prvej inštancie. Porušením práva na spravodlivý súdny proces sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníkov konania, ktoré im poskytujú procesnoprávne predpisy. O procesnú vadu v zmysle § 389 ods. 1 písm. b/ CSP ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. V zmysle Civilného sporového poriadku účastníci konania majú v konaní okrem iného právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (§ 220 ods. 2 CSP).

19. Úlohou odvolacieho súdu je posúdiť závažnosť každého porušenia, pritom môže dospieť k riešeniu, že niektoré menej závažné pochybenia môže napraviť svojim postupom. Dôvodom na zrušenie rozhodnutia je taký zásah do práva na spravodlivý proces, ktorý vzhľadom na jeho povahu alebo intenzitu nie je možné v odvolacom konaní napraviť. Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu“. Odvolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní. Ak rozhodnutie súdu prvej inštancie neobsahuje náležitosti uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP je nepreskúmateľné.

20. V danom posudzovanom prípade sa musel odvolací súd vysporiadať v prvom rade s odvolacou námietkou matky o porušení práva na spravodlivý proces a odňatie možnosti konať pred súdom z dôvodu nepreskúmateľnosti rozsudku v napadnutom výroku. Odvolací súd súhlasí s námietkou matky spočívajúcej v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia, keď súd prvej inštancie rozhodnutie založil len na konštatovaní o zmene pomerov a zvýšených výdavkoch na dieťa v súvislosti s nástupom do neštandardnej a finančne náročnej školy, do ktorej nastúpila maloletá bez súhlasu otca a zároveň len všeobecne konštatoval, že podľa výsledkov dokazovania otec maloletej na takéto nadštandardné výdavky nemá zárobkové možnosti ani schopnosti. Tu je potrebné poukázať na ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine upravujúce hmotnoprávne podmienky zmeny vyživovacej povinnosti a kritériá rozhodné pre zmenu výšky výživného a potrebu zisťovania všetkých skutočností podstatných pre rozhodnutie o návrhu na zvýšenie výživného na maloleté dieťa z hľadiska odôvodnených potrieb maloletej, ako aj z hľadiska schopností a možností rodičov, ich pomerov a životnej úrovne a tieto potom v záujme zistenia podstatnej zmeny pomerov porovnať so skutočnosťami rozhodnými pre určenie výživného na maloleté dieťa v čase predchádzajúceho rozhodovania súdu o výživnom. Z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie, vypočul účastníkov konania, oboznámil sa s listinnými dôkazmi. Z napadnutého rozhodnutia a jeho odôvodnenia však nevyplýva, aké iné dôkazy okrem výsluchu účastníkov súd prvej inštancie vykonal, akým spôsobom sa vysporiadal s námietkami matky a ňou uvádzanými dôvodmi na zvýšenie výživného, ako posúdil a porovnal zmenu pomerov na strane maloletej, matky aj otca od poslednej úpravy výživného.

21. Vzhľadom k tomu, že odvolací súd v prejednávanej veci zistil porušenie práva účastníka konania na spravodlivý proces v miere zakladajúcej dôvod pre zrušenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, bližšie sa nezaoberal ďalšími dôvodmi odvolania matky.

22. Odvolací súd poukazuje na ust. § 220 ods. 2 CSP, ktoré upravuje náležitosti odôvodnenia rozhodnutia súdu. Uvedeným ustanovením sa súd prvej inštancie v napadnutej časti dostatočne neriadil, keď odôvodnenie rozhodnutia v napadnutej časti uvedené náležitosti neobsahuje. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia neobsahuje úvahy akými sa súd riadil pri rozhodnutí o zamietnutí návrhu na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, ktoré dôkazy považoval za preukázané, ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal, ako ich vyhodnotil, a ako porovnal zmenu pomerov na strane maloletej a oboch rodičov od posledného rozhodnutia súdu o výživnom. Úlohou súdu prvej inštancie v novom konaní bude porovnať príjmy rodičov, ich majetkové pomery a plnenia poskytované rodičom, ktorý osobnú starostlivosť o maloletú nevykonáva, vyhodnotiť skončenie pracovného pomeru otca u predchádzajúceho zamestnávateľa, predaj bytu realizovaný otcom na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej s jeho rodičmi dňa 27.01.2015, vyhodnotiť životnú úroveň oboch rodičov, vykonať aj ďalšie dokazovanie, ktoré sa javí potrebné a vysvetliť prečo nevykonal aj ďalšie dokazovanie a navrhnuté dôkazy. Bude preto potrebné, aby súd prvej inštancie opätovne rozhodol o návrhu matky aj s prihliadnutím na aktuálny stav, po vykonaní vyššie naznačeného dokazovania ustálil porovnaním pomerov s posledným rozhodnutím, či nastala zmena pomerov odôvodňujúca zmenu vyživovacej povinnosti, svoje rozhodnutie riadne zdôvodnil v zmysle ust. § 220 ods. 2 CSP. Neodôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia.

23. V prejednávanej veci súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tento nedostatok nebolo možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP z dôvodu jeho nepreskúmateľnosti zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom súd prvej inštancie bude povinný konať a o návrhu matky opätovne rozhodne a svoje rozhodnutie zdôvodní v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP.

24. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí podľa § 396 ods. 3 CSP.

25. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).